

בנק ישראל

הממונה על חוק חופש המידע

דוח שנתי - 2015

(מידע שוטף על בנק ישראל)

ירושלים - סיוון התשע"ו - יוני 2016

בנק ישראל

הממונה על העמדת מידע לרשות הציבור, על טיפול בבקשות לקבלת מידע ועל

יישום הוראות חוק חופש המידע

דוח שנתי - 2015

תוכן עניינים

2	מען לפניות הציבור.....
4	הנהלת בנק ישראל.....
5	תפקידי בנק ישראל.....
6	נגיד בנק ישראל.....
8	גופים המייעצים לבנק ישראל.....
9	חטיבת המחקר.....
10	חטיבת השווקים.....
12	הפיקוח על הבנקים.....
16	החטיבה למידע ולסטטיסטיקה.....
17	חטיבת משאבי אנוש ומנהל.....
18	החטיבה לטכנולוגית המידע.....
19	מחלקת המטבע.....
21	מחלקת חשבות, מערכות תשלומים וסליקה.....
23	האגף להפצת מידע וקשרים בין לאומיים.....
27	ריכוז נתונים על בקשות מידע לבנק ישראל 2015 - 2014.....
28	תקציב הבנק לשנים 2015-2016.....
30	רשימת מאגרי המידע הרשומים על פי חוק הגנת הפרטיות התשמ"א-1981.....
33	פרסומי בנק ישראל.....

מען לפניות הציבור

בנק ישראל:

ת"ד 780 ירושלים 9100701	טל': 02-6552211	פקס: 02-6528805
נחלת בנימין 69, ת"ד 1604 תל-אביב 61015	טל': 03-5640610	פקס: 03-5603518
יבנה 20, ת"ד 1604 תל-אביב 61015	טל': 03-5640610	פקס: 03-5661110
הממונה על העמדת מידע לרשות הציבור:	טל': 02-6552766	פקס: 02-6520858
עו"ד רונן ניסים		

אחראים על טיפול בפניות הציבור על פי חוק חופש המידע (לפי חטיבות):

חטיבת המחקר:	ד"ר עדי ברנדר	טל': 02-6552604	פקס: 02-6669604
חטיבת השווקים:	גבי דינה אליזה	טל': 02-6552330	פקס: 02-6669330
החטיבה למידע ולסטטיסטיקה:	מר אביאל שפיטלניק	טל': 02-6552504	פקס: 02-6552533
חטיבת הפיקוח על הבנקים:	מר ארז גדי	טל': 02-6552476	פקס: 02-6669020
מחלקת המטבע:	מר ליאור ליכטמן	טל': 02-6552899	פקס: 02-6552743
חטיבת משאבי אנוש ומנהל:	גבי מיטל הראל	טל': 02-6552926	פקס: 02-6669126
החטיבה לטכנולוגיית המידע:		טל': 02-6552241	פקס: 02-6669241
מחלקת חשבות ומערכות תשלומים			
וסליקה:	רו"ח ענת שבת	טל': 02-6552994	פקס: 02-6669194
הביקורת הפנימית:	רו"ח שי רוזנשטוק	טל': 02-6552977	פקס: 02-6552163
המחלקה המשפטית:	עו"ד רונן ניסים	טל': 02-6552766	פקס: 02-6520858

היחידות הנותנות שירות לציבור

פירוט היחידה:	אמצעי יצירת קשר א'	אמצעי יצירת קשר ב'
היחידה לפניות הציבור בפקוח על הבנקים:	טל: 02-6552680	פקס: 02-6669077
דוברות והסברה כלכלית:	טל: 02-6552713	פקס: 02-6669776
מידע על חשבונות מוגבלים:	בטלמסר: 02-373-1000	באינטרנט: http://www.bankisrael.org.il/publheb/dataheb.htm
הפיקוח על הבנקים תחום יחסי בנק לקוח מידע והדרכה ללקוחות הבנקים:	באינטרנט: http://www.bankisrael.org.il/deptdata/pikuah/publicinq/pniyot.php	
מדור מלוות מדינה המדינה באגף החשבות:	טל: 02-6552121	פקס: 02-6669499
מידע על זכאות מלוות חובה	באינטרנט: https://app.boi.gov.il/wad/	
רח' בנק ישראל 1 קבלת קהל: ימים א'-ה' בין השעות 09:00-13:00		
קופות בנק ישראל:	טל: 02-6552847	פקס: 02-6552036
רח' קפלן 2 ירושלים קבלת קהל: ימים א'-ה' בין השעות 08:00-13:00		
מענה קולי בנושא שערים יציגים: מכל מקום בארץ במחיר שיחה מקומית	טל: 02-373-2000	
מרכז מבקרים לימודי:	טל: 02-6552828	פקס: 02-6552858
מרכז המבקרים פתוח בימים א-ה, למעט ערבי חגים וחגים, בין השעות 09:00-16:00. הסיורים במרכז אינם כרוכים בתשלום, אך טעונים תיאום מראש. ניתן לתאם ביקור בטלפון או בדוא"ל: mevakrim@boi.org.il למידע נוסף: http://www.boi.org.il/he/education/visitorscenter/pages/default.aspx הערה: בשל השיפוץ בבניין הבנק, מרכז המבקרים העתיק את פעילותו לתל אביב. על מועד פתיחתו תימסר הודעה. ניתן לתאם ביקורים וימי עיון עם צוות המרכז; ההרצאות תינתנה או בבניין הבנק בתל אביב או אצל המזמין.		
אתר בנק ישראל באינטרנט: www.bankisrael.org.il		

מקומות בהם ניתן לעיין בהנחיות בנק ישראל פי חוק חופש המידע

ספריית בנק ישראל - קפלן 2, ירושלים טל': 02-6552720

הנהלת בנק ישראל

(נכון ליוני 2016)

חברי הנהלת הבנק

דר' קרנית פלוג - נגידת בנק ישראל

דר' נדין בוזו טרכטנברג - משנה לנגידה

חזי כאלו – מנכ"ל

דר' חדוה בר - המפקחת על הבנקים

פרופ' נתן זוסמן - מנהל חטיבת המחקר

דר' עקיבא אופנברג – חבר הנהלה, ראש אגף מוניטרי/פיננסי בחטיבת המחקר

אנדרו אביר - מנהל חטיבת השווקים

איל רוזן – מנהל החטיבה למידע ולסטטיסטיקה

אבנר זיו – מנהל החטיבה לטכנולוגית המידע

פנינה קרן – מנהלת חטיבת משאבי אנוש ומינהל

עירית מנדלסון - מנהלת מחלקת חשבות, מערכות תשלומים וסליקה

עו"ד טידה שמיר - היועצת המשפטית, מנהלת המחלקה המשפטית

אילן שטיינר - ממונה על מחלקת המטבע

רו"ח שי רוזנשטוק - המבקר הפנימי

מטה הנגידה

דני אחיאשילי - ראש המטה לנגידה

ד"ר אוהד בר-אפרת – ראש אגף להפצת מידע ולקשרים בינלאומיים

יואב סופר - דובר הבנק

אסתי שורץ – מזכירת הוועדה המוניתרית והמועצה המינהלית

תפקידי בנק ישראל

לאחר קום המדינה נדונה במשרד האוצר שאלת הקמתו של בנק מרכזי, שכינויו אז – הבנק הממלכתי. בלחץ המאורעות נדחה הדבר, אך הצורך המיידי לבעיית הנפקת המטבע של המדינה הצעירה זירז את חקיקת "פקודת שטרי בנק, תש"ח-1948". הפקודה הסדירה את הסמכות להנפיק שטרי כסף באמנה בין הממשלה ו"בנק אנגלו-פלשתינה" – לימים "בנק לאומי לישראל".

חוק בנק ישראל התשי"ד-1954 אושר בכנסת ב-24 באוגוסט 1954, ונכנס לתוקפו ב-1 בדצמבר של אותה שנה. עם הקמת בנק ישראל הועברו אליו מחלקת ההוצאה מ"בנק לאומי לישראל" ויחידת המפקח על הבנקים ממשרד האוצר. הפיקוח על מטבע חוץ הועבר לבנק ישראל בשנת 1978.

בשנת 2010 אושר בכנסת חוק בנק ישראל החדש (חוק בנק ישראל, התש"ע 2010), והוא נכנס לתוקפו ב-1 ביוני 2010. על פי החוק החדש, מטרות הבנק הן:

1. לשמור על יציבות מחירים, וזאת כמטרה מרכזית;
2. לתמוך במטרות אחרות של המדיניות הכלכלית של הממשלה, במיוחד צמיחה, תעסוקה וצמצום פערים חברתיים, בתנאי שלדעת הועדה לא תהיה בכך פגיעה בהשגת יציבות המחירים לאורך זמן; לעניין זה, "יציבות מחירים לאורך זמן" – מצב שבו צופה הוועדה, על בסיס המדיניות המוניטרית שקבעה, ששיעור האינפלציה יהיה בתחום יציבות המחירים ... בתוך תקופה שלא תעלה על שנתיים;
3. לתמוך ביציבותה של המערכת הפיננסית ובפעילותה הסדירה.

החוק החדש מגדיר גם את תפקידי הבנק:

1. לנהל את המדיניות המוניטרית;
2. להחזיק את יתרות מטבע החוץ של המדינה ולנהלן;
3. לתמוך בפעילות הסדירה של שוק מטבע החוץ בישראל;
4. לשמש בנקאי של הממשלה;
5. להסדיר את מערכות התשלומים והסליקה במשק, במטרה להבטיח את יעילותן ויציבותן.
6. להנפיק מטבע, להסדיר את מערכת המזומנים במשק ולכוונה;
7. לקיים את הפיקוח וההסדרה של מערכת הבנקאות על פי סמכויותיו לפי חוקי הבנקאות ולפי כל דין אחר.

בבנק ישראל כיום 751 משרות (מלאות מצטברות, נכון ליוני 2016).

נגיד בנק ישראל

חוק בנק ישראל מדגיש את עצמאותו של הבנק. לכן מתמנה הנגיד בידי נשיא המדינה, על פי המלצת הממשלה, לתקופת כהונה של חמש שנים.

הנגיד מופקד על ניהולו של בנק ישראל, ומכהן גם כיושב ראש הוועדה המוניתרית וכחבר במועצה המנהלית.

הנגיד משמש, על פי החוק, גם יועץ לממשלה בעניינים כלכליים, ולפיכך הוא משתתף בשיבות ועדת השרים לענייני כלכלה ובדיוניה הכלכליים החשובים של הממשלה.

הוועדה המוניתרית

הוועדה המוניתרית הוקמה על פי חוק בנק ישראל, התש"ע-2010.

הוועדה המוניתרית מונה, על פי החוק, שישה חברים: הנגידה, המשנה לנגידה, עובד הבנק שמונה על ידי הנגידה ושלושה חברים מקרב הציבור.

חברי הוועדה בשנת 2015: דר' קרנית פלוג - הנגידה, שמשמשת יושבת ראש הוועדה; דר' נדן בודו טרכטנברג - המשנה לנגידה; פרופ' נתן זוסמן - מנהל חטיבת המחקר; שני חברים מקרב הציבור: פרופ' ראובן גרונאו שמונה לכהונה שנייה ב-9/10/13; פרופ' אלכס צוקרמן שכהונתו הראשונה הסתיימה ב-8/10/15. עד סוף 2015 לא מונו שני חברים נוספים מקרב הציבור.

תפקידי הוועדה המוניתרית:

1. לקבוע את המדיניות להשגת מטרות הבנק, ובכלל זה את המדיניות המוניתרית;
2. לעקוב אחר ביצועה של המדיניות שנקבעה, לבחון מפעם לפעם, את ההתפתחויות המוניתריות והכלכליות ואת ההתקדמות להשגת יעדי המדיניות, ולדון בנושאים אחרים הקשורים לכך;
3. להחליט על הפעולות לפי חוק בנק ישראל, התש"ע-2010, שעל הבנק לנקוט כדי להשיג את מטרות הבנק; החלטת הוועדה על שיעור הריבית הנקבעת לצורכי המדיניות המוניתרית (להלן - שיעור הריבית) תהיה לתקופה נקובה, ובתום התקופה תחליט הוועדה אם לשנות את שיעור הריבית או להשאירו לתקופה נקובה נוספת.
4. כל תפקיד אחר שהוטל עליה בחוק בנק ישראל, התש"ע-2010, לרבות בעניינים אלה: קבלת פיקדונות ומתן אשראי כאמור בסעיף 36(3) עד (5) לחוק, מתן הוראות בדבר החזקת נכסים נזילים כאמור בסעיף 38, ניהול יתרות מטבע חוץ כאמור בסעיף 40, והתערבות במסחר בשוק מטבע החוץ כאמור בסעיף 53.

המועצה המינהלית

המועצה המינהלית הוקמה על פי חוק בנק ישראל, התש"ע-2010.

המועצה המינהלית מונה, על פי חוק, שבעה חברים: הנגידה, המשנה לנגידה וחמישה חברים מקרב הציבור.

חברי הוועדה בשנת 2015: דר' קרנית פלוג - הנגידה; דר' נדין בודו טרכטנברג - המשנה לנגידה; וארבעה חברים מקרב הציבור: מר אורי גלילי, שמונה לכהונה שנייה ב-9/10/13 ומשמש כיושב ראש המועצה המינהלית החל מ-28/4/15; מר איציק אידלמן, שמונה לכהונה שנייה ב-9/10/13; פרופ' נינה זלצמן, שמונתה לכהונה שנייה ב-18/12/12; גב' מקסין פסברג, שמונתה ב-28/4/15 לתקופה של שנה. עד סוף 2015 לא מונה חבר נוסף מקרב הציבור.

תפקידי המועצה המינהלית:

1. לפקח על ההתנהלות התקינה והיעילה של הבנק.
2. לדון בתכנית העבודה השנתית של הבנק.
3. לאשר את התקציב השנתי לפעילות המנהלית של הבנק.
4. לאשר את הדוח הכספי השנתי של הבנק.
5. לאשר את תנאי השכר של עובדי הבנק והשינויים שיחולו בהם, לרבות התנאים הנלווים, וכן את מבנה השכר בבנק.
6. למנות לבנק מבקר פנימי, לפי הצעת ועדת הביקורת; המועצה מוסמכת להפסיק את כהונת המבקר הפנימי לפי סעיף 12(א)(3) לחוק הביקורת הפנימית.
7. לדון ולהחליט בהמלצות של ועדת הביקורת.
8. למנות צוות לתיקון ליקויים כמשמעותו בסעיף 21א(ב) לחוק מבקר המדינה; בראש הצוות לתיקון הליקויים תעמוד הנגידה.
9. למנות רואה חשבון מבקר חיצוני לבנק ולסיים את העסקתו.
10. למלא כל תפקיד אחר שהוטל עליה בחוק.

ועדת הביקורת

ועדת הביקורת הוקמה על פי חוק בנק ישראל, התש"ע-2010.

חברי ועדת הביקורת מתמנים, על פי חוק, על ידי המועצה המינהלית מבין חבריה שמקרב הציבור ומספר חבריה אינו יכול לפחות משלושה. יו"ר המועצה אינו יכול להימנות על חברי הוועדה.

חברי הוועדה ב-2015: מר איציק אידלמן – מונה למ"מ מקום יו"ר הוועדה ב-1/9/2014 וליו"ר הוועדה ב-28/5/2015; פרופ' נינה זלצמן; גב' מקסין פסברג – מונתה לחברה בוועדה ב-7/5/2015.

תפקידי ועדת הביקורת:

להמליץ למועצה, לאחר התייעצות עם הנגידה, על מועמד לתפקיד המבקר הפנימי של הבנק.

לדון בתוכנית העבודה השנתית של המבקר הפנימי, ולהמליץ למועצה על התקציב ותקן כוח האדם הנכון לבצועה.

לאשר חריגה, מטעמים שיירשמו, מהחובה שחלה על הנגידה, המשנה לנגידה וחברי הוועדה המוניטרית מתוקף סעיף 11(ב)(5) ו-17 לחוק בנק ישראל, התש"ע-2010, בעניין החזקת ניירות ערך.

לעמוד על ליקויים בניהול הבנק ולהציע למועצה דרכים לתיקונם. לשם כך תדון הוועדה בין השאר:

בדוחות הביקורת של המבקר הפנימי של הבנק;

בדוחות הביקורת של מבקר המדינה;

בדוחות רואה החשבון המבקר של הבנק;

בנושאים שיובאו לפניה על-ידי המועצה המינהלית או הנגידה.

דיון כאמור יתקיים בהתייעצות, בין השאר, עם המבקר הפנימי או עם רואה החשבון המבקר, לפי העניין.

גופים המייעצים לבנק ישראל

לצד הגופים הפועלים בתוך הבנק, מסייעות לפעולות הבנק מספר ועדות ציבוריות בנושאים שונים:

הוועדה לתכנון שטרי כסף, מעות ומטבעות זיכרון ממונה בידי בנק ישראל, ומייעצת לו בענייני עיצוב השטרות והמטבעות. חברה הם מומחים מתחומי המשפט, הארכיאולוגיה, הנומיסמטיקה, העיצוב, האדריכלות, ההיסטוריה, העיתונות ועוד.

ועדה מייעצת לענייני בנקאות ממונה ע"י נגיד בנק ישראל ע"מ ליעץ לו ולמפקח על הבנקים בעניינים הנוגעים לעסקי בנקאות. הועדה מורכבת מחברים שהנגיד ממנה, ובדרך-כלל בין חברה נציגי התאגידים הבנקאיים. בועדה חברים נציג של משרד האוצר, ולעניין חוק הבנקאות (שירות ללקוח) - נציג לקוחות שממנה שר האוצר. דיוניה של הוועדה או של ועדת משנה שלה הם סודיים.

ועדת רישיונות משמשת כוועדה מייעצת לענייני רישוי בנקאי ומונה חמישה חברים, מבין חברי הוועדה המייעצת לענייני בנקאות שאותם ממנה הנגיד, ושאינם נציגי התאגידים הבנקאיים. הנגיד רשאי, לפי שיקול דעתו, ולאחר התייעצות בוועדת רישיונות, לתת לחברה שהתאגדה בישראל, רישיון בנק ולתאגיד חוץ הרשום בישראל, שהוא בנק במדינת חוץ - רישיון בנק חוץ.

חטיבת המחקר

תפקידי חטיבת המחקר בשנים 2015 ו-2016

תפקידה המרכזי של חטיבת המחקר בבנק הוא סיוע לנגידה ולוועדה המוניתרית בעיצוב המדיניות המוניתרית ולנגידה במילוי תפקידה כיועצת כלכלית לממשלה. חוקרי החטיבה עוסקים בקשת רחבה של תחומים: מדיניות מוניתרית, שוק ההון, יציבות פיננסית, מאזן התשלומים, המחירים, ענפי המשק, ההשקעות בתשתית, שוק העבודה, עוני ומדיניות חברתית, תקציב הממשלה, מדיניות הכלכלית ועוד. בתכנית העבודה קיבלו היציבות הפיננסית ותחומי החשיבה האסטרטגית והצמיחה הכלכלית מיקום גבוה בסדר העדיפויות.

הניתוחים השוטפים והמחקר הכלכלי מתנהלים בשלושה אפיקים עיקריים:

מעקב אחר ההתפתחויות השוטפות במשק וניתוחן - הכנת חומר לתמיכה בהחלטות על כלי המדיניות המוניתרית, לרבות הריבית הקצרה, וסיוע לוועדה המוניתרית בהכנה של דוחות המדיניות המוניתרית. תוצאות המעקב אחרי ההתפתחויות במשק מתפרסמות, בעיקר בדוחות השנתיים של בנק ישראל, המוגשים לממשלה ולכנסת על פי חוק בנק ישראל. החטיבה מפרסמת פעמיים בשנה סקירה פיסקלית המנתחת את ההתפתחויות בתקציב המדינה. כמו כן מפרסמת החטיבה בסיוע חטיבות אחרות בבנק (הפיקוח על הבנקים, השווקים ומערכות התשלומים והסליקה) פעמיים בשנה דוח יציבות פיננסית בו מנותחים הסיכונים העיקריים במערכת הפיננסית ובכלל זה סיכונים מקרו יציבותיים העלולים להשפיע על המערכת הפיננסית בכללותה ועל הפעילות הריאלית. אחת לחודש מפרסמת החטיבה את המדד המשולב למצב המשק שמטרתו לעקוב אחר הפעילות הריאלית ומדי רבעון מפורסמת תחזית להתפתחויות המקרו-כלכליות במשק ומתבצע סקר החברות.

הצעות למדיניות כלכלית - כלכלני החטיבה נוטלים חלק בגיבוש המדיניות הכלכלית, כולל תרומה לעיצוב המדיניות המוניתרית והפעלתה, ובהכנת תחזיות לטווח הביניים וניתוח רב-שנתי של תקציב הממשלה – המתפרסמים בדו"חות השוטפים, בפרסומים מיוחדים ובדו"ח בנק ישראל. כמו-כן מתפרסמת תחזית החטיבה בדו"חות של ה-OECD. ביחס לנושאים שעמדו על סדר היום הציבורי ב-2015 קיבלו הנושאים שקשורים להשפעת הכלכלה העולמית על המשק הישראלי, לשכר ולתעסוקה, לשוק הדיור, לאוכלוסיות החלשות בשוק העבודה, ולמערכת הפיננסית התייחסות מיוחדת במסגרת דו"ח בנק ישראל. נוסף על עבודת המחקר והמדיניות משתתפים חברי החטיבה בוועדות ציבוריות. דוגמאות לכך מהשנה האחרונה הן ועדת שטרס, ועדת הפיריון, פורום השולחן העגול, הוועדה לבחינת גיל הפרישה, הצוות להקצאה של האג"ח המיועדות, ועדת שניסקי בנושא מיסוי משאבי טבע, הוועדה לבחינת תהליכים לעריכת הסדרי חוב, הוועדה לקידום חוק איגוח, כלכלני החטיבה משתתפים גם מדי שנה בפורומים כלכליים כגון כנס אלי הורביץ או הפורומים במסגרת ה-OECD. כן בוחנים כלכלני החטיבה הצעות מדיניות של גופים אחרים במשק, לשם קביעת עמדתו של בנק ישראל לגבי הצעות אלו. חוקרי החטיבה שוקדים גם על פיתוחם של מודלים מקרו-אקונומטריים המשמשים את הבנק בדיונים על המדיניות המוניתרית.

מחקר בסיסי - כלכלני החטיבה חוקרים סוגיות שונות בכלכלת ישראל. מחקרים אלו מתפרסמים באופן שוטף בסדרות "מאמרים לדיון" ו"ניירות תקופתיים", בכתב העת "סקר בנק ישראל" ובכתב עת בינלאומי, ה-Israel Economic Review. חלק מהעבודות מפורסמות בכתבי עת נוספים בארץ, כגון הרבעון לכלכלה, ובכתבי עת בחו"ל. ניתוח מחקרי של סוגיות שונות מופיע גם בסקירות החצי-שנתיות שמפרסמת החטיבה. כמו-כן מארגנת החטיבה כנסים מקצועיים.

חטיבת השווקים

תפקידי חטיבת השווקים הם:

א. יישום המדיניות המוניטארית של הבנק ומדיניות שער החליפין

המדיניות המוניטארית שקובע בנק ישראל מיושמת על ידי חטיבת השווקים באמצעות מגוון של כלים מוניטריים - מכרזים מוניטריים מול התאגידים הבנקאיים (הלוואות או פיקדונות לפי הצורך), חלון אשראי וחלון פיקדונות, מכרזי מק"ם ומכרזי ריפו - וכן באמצעות פעילות בעת הצורך במסחר במק"ם ובאג"ח בבורסה לניירות ערך:

מכרזי פיקדונות ו/או הלוואות ל/מהבנקים - אלה משמשים כלי מדיניות עיקרי, בזכות הדיוק והמהירות המאפיינים את השפעתם. באמצעותם יכול בנק ישראל לספק את הביקוש לבסיס הכסף וכך ליישם את הריבית שקבע. המכרזים המוניטריים המוצעים לבנקים הם לתקופות קצובות של יום, שבוע וחודש. כנגד הלוואות מוניטריות מעמידים הבנקים ביטחונות לרבות אג"ח ממשלתיות ומק"ם.

בנוסף, בנק ישראל מעמיד לרשות התאגידים הבנקאיים **חלון להלוואות מוניטריות (כנגד ביטחונות) ולפיקדונות מוניטריים** בפער של 0.1 אחוז מעל/מתחת לריבית בנק ישראל, בהתאמה. הלוואות ופיקדונות אלו הם ליום אחד ונפרעים אוטומטית ביום העסקים הבא.

מילווה קצר מועד (מק"ם) - זהו נייר ערך שבנק ישראל מנפיק לתקופות קצרות (עד שנה) כדי להשפיע על בסיס הכסף ועל הריבית בשוק הכספים. מבחינת ההשפעה על בסיס הכסף מכשיר זה דומה למכרזי הפיקדונות לבנקים, אולם כיוון שהוא מונפק לציבור הרחב, ותשואתו נקבעת על פי המסחר בבורסה, היא מבטאת את ציפיות הציבור לאינפלציה בעתיד ולשינויים במדיניות המוניטארית. מידע זה מהשווקים מסייע לבנק ישראל בתכנון צעדיו המוניטריים.

ביצוע מדיניות שער החליפין

המסחר במטבע חוץ מתנהל בין הבנקים לבין הלקוחות ובין הבנקים לבין עצמם. בכל יום עסקים במטבע חוץ מפרסם בנק ישראל את שערי החליפין היציגים של השקל מול מטבעות זרים. שערים יציגים אלה מבוססים על השערים השוררים בשוק בעת קביעתם. ראוי לציין כי השער היציג שמפרסם בנק ישראל הוא אינדיקטור לשער החליפין השורר במשק אך אין לו מעמד מחייב על פי דין. לפיכך רשאים צדדים בעסקאות הצמודות למטבע חוץ לבצען בכל שער חליפין המוסכם ביניהם.

ב. ניהול יתרות המט"ח של מדינת ישראל

יתרות מטבע החוץ נחוצות כדי לספק נזילות במט"ח בעת הצורך, בין היתר כדי לממן את פירעון החוב, והוצאות חריגות של הממשלה על יבוא בשעת חירום, לאספקת נזילות בעטיו של משבר פיננסי, או למכירת מטבע חוץ בעת הצורך, במסגרת ניהול המדיניות המוניטארית. לרמה נאותה של היתרות נודעת חשיבות גם מבחינת מעמדו הבינלאומי של המשק. בניהול היתרות נוקט בנק ישראל, בדומה לבנקים מרכזיים אחרים, גישה זהירה, המכוונת לשלושה יעדים: שמירה על כוח הקנייה של יתרות מטבע החוץ; שמירה על רמת נזילות גבוהה והשגת תשואה נאותה על ההשקעות, כל עוד אין הדבר פוגע בהשגת היעדים הקודמים. לפיכך מושקעות היתרות בעיקר בנכסים סחירים בעלי אופק השקעה ממוצע קצר יחסית ובעלי סיכון אשראי נמוך, והכל בכפוף לחוק בנק ישראל. ההרכב המטבעי של היתרות ורמתן הרצויה נקבעים בהתאם לכללי מדיניות שנגזרים מתפקידיהן של היתרות.

בשנת 2015 גדלו יתרות מטבע החוץ של ישראל ב-4.5 מיליארד דולרים – מ-86.1 מיליארדי דולרים בסוף שנת 2014 ל-90.61 מיליארדים בסוף 2015.

העלייה ברמת היתרות במהלך שנת 2015 הושפעה בעיקר מרכישות של מטבע חוץ על סך 8.8 מיליארדי דולרים. כשני שלישים נרכשו במסגרת התערבות הבנק שנועדה למתן תנודות חריגות בשער החליפין שאינן תואמות את התנאים הכלכליים הבסיסיים של המשק, והשליש הנותר – במסגרת יישום התכנית למיתון ההשפעה של הפקת הגז על שער החליפין. הגידול ביתרות בגין הרכישות קוּוּז בכ-3 מיליארדי דולרים כתוצאה מהתחזקות הדולר מול האירו.

בנק ישראל הצהיר כי היקף הרכישות במסגרת תכנית רכישות הגז יעמוד על 1.8 מיליארדי דולרים בשנת 2016.

תכנית רכישות הגז מהווה כלי נוסף במדיניות שער החליפין של בנק ישראל, וכמו בעבר הבנק ממשיך לפעול בשוק המט"ח במקרה של תנודות חריגות בשער החליפין אשר אינן תואמות את התנאים הכלכליים הבסיסיים של המשק או כאשר שוק המט"ח אינו מתפקד כראוי.

ג. מעקב אחר התפקוד התקין של שוק המט"ח ושוק האג"ח

חטיבת השווקים מנטרת את שוק המט"ח, שוק האג"ח ושוק ני"ע המקומיים באמצעות איסוף וניתוח מידע מהמסחר בשווקים אלו, כולל מידע רציף, ובניית מדדים לתקינות השווקים.

בנוסף מספקת החטיבה שירותים במט"ח לבנקים המסחריים כגון ניהול חשבונות.

הפיקוח על הבנקים

תפקידים עיקריים ומבנה אירגוני

הפיקוח על הבנקים חותר להגן על טובת הציבור. הוא עושה כן באמצעות שמירה על יציבותה וחוסנה של המערכת הבנקאית, שמטרתה להבטיח את הנכסים הפיננסיים שהציבור מפקיד בה; שמירה על הוגנות היחסים בין הבנקים ללקוחותיהם; קידום התחרות; והבטחת רציפותם של השירותים הבנקאיים הניתנים לציבור. תפקידים אלו שלובים זה בזה, והם חיוניים כדי לשמר את אמון הציבור במערכת הבנקאית.

במחצית השנייה של 2015 גיבש הפיקוח יעדים אסטרטגיים לשנים הקרובות כדי לתמוך במטרות הללו, ועם אלה נמנים: קידום רפורמות מבניות לשם תמיכה בתחרות; קידום הטכנולוגיה והחדשנות בבנקאות; וקידום ההתייעלות בבנקים ותמיכה בה. צפוי כי כאשר יושגו היעדים, הם יתמכו בתחרות במערכת הבנקאית, ביציבותה, ובהתאמתה לעידן החדש שאליו היא צועדת בעולם כולו. כחלק מההערכות ליישום יעדים אסטרטגיים אלו הוקם בפיקוח על הבנקים בשנת 2016 אגף טכנולוגיה וחדשנות.

במסגרת פעילותו לקידום יציבותה של המערכת הבנקאית פועל הפיקוח כדי להבטיח את נאותות הממשל התאגידי ואת ניהולם הזהיר של הסיכונים בבנקים, זאת, תוך שמירה על הלימות הון ונזילות התואמים את פרופיל הסיכון. פעילות זו מתבצעת באופן שוטף, ותוך יישום עקרונות הליבה לפיקוח בנקאי תקין שנקבעים על ידי וועדת באזל ומעודכנים מעת לעת. בנוסף, הפיקוח פועל לקדם יחד עם משרדי הממשלה הרלוונטיים חקיקה שתאפשר להחיל בישראל ביטוח פיקדונות, ותאפשר להרחיב את הכלים שעומדים לרשות בנק ישראל והממשלה כדי לנהל בנק שנקלע לקשיים ולחלצו.

באשר לפעילותו להבטחת ההוגנות ביחסים בין הבנקים ללקוחותיהם פועל הפיקוח באמצעות התוויה ואכיפה של החקיקה וההוראות בתחום היחסים בין הבנק ללקוח, וכן באמצעות בירור של פניות הציבור. בנוסף, מקדם הפיקוח הוראות ותיקוני חקיקה שמטרתם להגביר את התחרות במתן שירותים בנקאיים לציבור.

בהתייחס לקידום התחרות במערכת הבנקאית פועל הפיקוח ליצירת תשתית רגולטורית שתאפשר הגדל התחרות הקיימת בין השחקים במערכת הבנקאית וכניסתם של גורמי תחרות נוספים, בעיקר בתחומים של אשראי קמעונאי ואשראי לעסקים קטנים, כפי שיפורט להלן.

הפיקוח על הבנקים פועל באמצעות חמישה אגפים מרכזיים: אגף הביקורת, אגף הערכה מוסדית, אגף מדיניות והסדרה, אגף בנק-לקוח ואגף טכנולוגיה וחדשנות בראש כל אחד מהאגפים עומד מנהל אגף שהינו סגן למפקח על הבנקים וכפופים לו מנהלי יחידות הפועלים בתחומים מקצועיים שונים. בנוסף, מספר יחידות נוספות פועלות בכפיפות ישירה למפקח. האגפים והיחידות פועלים תוך שיתוף ותיאום ביניהם הן בשלב התכנון והן בשלב היישום של תכנית העבודה הפיקוחית.

הפעולות העיקריות של הפיקוח על הבנקים בשנת 2015

פעולות עיקריות שנקט הפיקוח על הבנקים לחיזוק יציבות המערכת הבנקאית:

- נקט צעדים כדי להמשיך לחזק את הלימות ההון והנזילות במערכת הבנקאית. במסגרת זו בחן הפיקוח כיצד הבנקים עומדים במתווה לדרישות ההון וליעדי הנזילות החדשים, וקיים תהליך שנתי להערכת פרופיל הסיכונים של הבנקים שנדון עמם.
- קידם את הנפקתם של מכשירי הון חדשים בעלי מנגנון לספיגת הפסדים. מכשירים אלה קודמו בעולם במסגרת הפקת הלקחים מהמשבר הפיננסי, הם עומדים בקריטריונים של באזל III, והפיקוח הכיר בהם כבהון רגולטורי רובד שני.
- אימץ את המלצות באזל III בנוגע ליחס המינוף וקבע כי הבנקים נדרשים לעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5% על בסיס מאוחד, וכי שני הבנקים הגדולים נדרשים לעמוד ביחס שלא יפחת מ-6%. כל חמש הקבוצות הבנקאיות הגדולות השיגו את דרישת המינימום עד סוף 2015.
- הדגיש תהליכים שנועדו לזהות, להעריך ולנטר סיכונים שמקורם בציות, הוגנות כלפי לקוחות קמעונאיים בהעמדת אשראי, פעילות חוצת גבולות וסייבר, מאחר שסיכונים אלה גוברים בעולם. הפיקוח על הבנקים פעל לצמצום החשיפה של המערכת הבנקאית לסיכונים אלה, לשיפור היערכותה אליהם ולהגבלת השלכותיהם על הבנקים, בין היתר על רקע העובדה שהרשויות האמריקאיות מנהלות חקירות נגד בנקים בכל העולם וגם נגד חלק מהבנקים הישראליים.
- המשיך לעקוב אחר התפתחות הסיכונים בתיק האשראי לדיוור ובתיק האשראי הצרכני, על רקע הגידול המהיר והמתמשך באשראי למשקי הבית (האשראי לדיוור והאשראי הצרכני), ונקט פעולות במידת הצורך. הפיקוח העניק תשומת לב מיוחדת לסיכון הגלום באשראי הצרכני ולאופן ניהולו, בעקבות הגידול הניכר שחל בו בשנתיים האחרונות.
- המשיך לעקוב אחר התפתחות הסיכונים בתיק האשראי העסקי ואחר הטמעת הוראות מרכזיות בתחום ניהול הסיכונים, ודרש מהבנקים לתקן את החולשות והליקויים שנמצאו בהטמעה.
- הוסיף לפעול לשיפור איכות הדיווחים שהתאגידים הבנקאיים מוסרים לציבור. במסגרת זו נערך שינוי מקיף במבנה הדוחות הכספיים, וכתוצאה מכך הם מציגים את המידע באופן מועיל, אחיד ונגיש יותר. במקביל נמשך אימוצם ההדרגתי של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב.

הפעולות המרכזיות שנקט הפיקוח על הבנקים לקידום התחרות והיעילות בבנקים

- הפיקוח פעל להטמיע את המדיניות שגובשה בשנים האחרונות במטרה לקדם את התחרות, והניח תשתית חדשה לשינויים מבניים שיתמכו בהגברתה בשנים הקרובות. הפיקוח
- גיבש עבור לקוחות הבנקים דיווח שנתי פשוט, אחיד ותמציתי – "תעודת זהות בנקאית". דוח זה מפרט את כלל נכסיו והתחייבויותיו של הלקוח בבנק, לרבות סך הכנסותיו והוצאותיו בגין נכסים, התחייבויות ופעילות שוטפת, בכלל זה סך הוצאותיו בגין ריביות ועמלות. לקוחות הבנקים קיבלו את הדוח הראשון בפברואר 2016, וצפוי כי הוא ישמש אותם כדי לקיים דיאלוג עם הבנקים ולקבל הצעות מתחרות.
- הוסיף לפעול לשפר את יכולתם של לקוחות לעבור בין תאגידים בנקאיים, לרבות באמצעות צמצום עלויות המעבר והסרת חסמים.
- קידם את החדשנות והטכנולוגיה בבנקאות באמצעות הוראת ניהול בנקאי תקין חדשה בנושא בנקאות בתקשורת. הוראה זו מסירה את כל החסמים שזוהו לקידום בנקאות באמצעים ישירים, ללא צורך בסניפים, ויוצרת תשתית להקמת בנק דיגיטלי ללא סניפים.

- דרש מהמערכת הבנקאית להתייעל, תוך שהוא מעניק לבנקים הקלות במונחי הון במטרה לאפשר התייעלות משמעותית. כדי לאפשר תחרות והוזלת מחירים לצרכנים, ולתמוך בבנקאות שתהיה בת קיימא בעידן שבו תגבר התחרות, דרש הפיקוח מהבנקים להציג תכנית רב-שנתית שתוביל להתייעלותם ותצמצם את פער היעילות בינם לבין בנקים בעולם.
- קידם את התחרות בתחום הסליקה באמצעות הקלת הדרישות מסולקים חדשים וקיימים והקלת הפיקוח עליהם. בין השאר הפיקוח הקל על כניסתם של סולקים חדשים באמצעות הגדרת מתווה חדש לקבלת רישיון סולק; הפחית את דרישות ההון מסולקים חדשים לרמה המקובלת בעולם, בהתאם לגישת ה-PSD (Payment Services Directive); קידם את השימוש בכרטיסי חיוב מידי ("דביט"); והסיר חסמים טכנולוגיים להתחברות למערכת כרטיסי החיוב.
- בנה תשתית להקמת בנקים חדשים באמצעות הסרת חסמים. הפיקוח הודיע על מדיניות חדשה בכל הקשור לתשתיות בנקאיות: בנק לא יידרש להחזיק תשתית עצמאית ויוכל להשתמש בתשתיות שיספק מרכז מחשבים משותף. כן הודיע הפיקוח על הקלה משמעותית בתהליך האישור של בנק חדש.

הפעולות המרכזיות שנקט הפיקוח על הבנקים להעמקת ההוגנות

- כדי להוסיף להעמיק את ההוגנות ביחסים שבין התאגידים הבנקאיים לבין לקוחותיהם, וכדי לחזק את מעמדו של הלקוח, הפיקוח
- גיבש חקיקה והוראות בתחום בנק-לקוח. כמו כן ייצג הפיקוח את עמדת בנק ישראל בוועדות הכנסת ובוועדות שרים בנושאי צרכנות בנקאית, נתן חוות דעת מקצועיות בנוגע להצעות חוק רבות, והשתתף בטיפול בתובענות ייצוגיות.
- פעל להוזיל את הוצאות הלקוח על ניהול חשבון בנק באמצעות הרחבת הגילוי והגברת השקיפות, פישוט שיטת התמחור, ועוד. הפיקוח דיווח לכנסת ולציבור על עלותם הממוצעת של השירותים הנפוצים בחשבונות עו"ש ושל החזקת כרטיס אשראי.
- דרש מהבנקים לגבש מדיניות, נהלים ותהליכים שקשורים לפנייה יזומה ללקוחות קמעונאיים במטרה לוודא כי הם מנהלים את הליכי השיווק וההלוואות באופן ראוי והוגן, וכי ההלוואות שהם מציעים ללקוחות מתאימות לצורכיהם.
- בירר תלונות ונתן מענה לפנייות הציבור. בשנת 2015 טיפלה היחידה לפנייות הציבור ביותר מ-5,000 פניות ותלונות בכתב ובאלפי תלונות טלפוניות. בעקבות התערבותה בתלונות שילמו התאגידים הבנקאיים לפונים כ-5 מיליוני שקלים.
- טיפל באלפי פניות בנושא חשבונות מוגבלים. הפונים מבקשים לקבל מידע על ההגבלה, השלכותיה ומשמעותה, לבדוק את תקינות הטלתה, ולבטלה. הפיקוח בוחן אם התאגידים הבנקאיים פועלים לפי ההחלטות שקיבלו בתי המשפט, ובהתאם לכך מנהל את תיקי הערעורים הקשורים להגבלות השונות.
- פעל לחיזוק ההסברה הצרכנית ללקוחות הבנקים.

הפעולות המרכזיות לשיפור היעילות ולעידוד הבנקאות באמצעי תקשורת דיגיטליים

- כדי להוסיף לשפר את היעילות, וכדי לעודד את הבנקאות באמצעי תקשורת דיגיטליים, הפיקוח
- פעל לעידוד היעילות התפעולית בבנקים, במסגרת הפעולות שהוא נוקט לעידוד היציבות והתחרות במערכת הבנקאית. בין השאר הפיקוח פעל להסרת חסמים רגולטוריים במטרה לאפשר תהליכי התייעלות אפקטיביים, והנחה את הבנקים להכין תכניות התייעלות ארוכות טווח.

- פעל להסרת חסמים רגולטוריים במטרה לאפשר את התרחבות השימוש בבנקאות הדיגיטלית על מנת לצמצם את הצורך להגיע לסניפים ולאפשר ללקוחות ליהנות משירותי בנקאות מתקדמים. במקביל דרש הפיקוח מהבנקים לתת מענה לציבור הלקוחות המתקשה לעבור לבנקאות ישירה.

הרחבה ביחס לפעילות הפיקוח ראה בסקירה השנתית של מערכת הבנקאות לשנת 2015 המתפרסמת באתר האינטרנט של בנק ישראל.

החטיבה למידע ולסטטיסטיקה

א. ייעוד החטיבה ותפקידיה

החטיבה למידע ולסטטיסטיקה, שהוקמה בתחילת 2008 במסגרת השינוי הארגוני של הבנק, שואפת להיות מקור מידע מוביל על המשק הישראלי, ובפרט על הפעילות הפיננסית והמגזר הפיננסי. היעד העיקרי של החטיבה הוא לספק להנהלת בנק ישראל ולחטיבות הליבה של הבנק נתונים ומידע על הפעילות הכלכלית במשק באיכות, בזמן ובהיקף הנדרשים לצורך ניהול המדיניות, השגת מטרותיו של הבנק ומילוי תפקידיו. היעד המשני של החטיבה הוא העמדת נתונים ומידע שבידי החטיבה לשימושם של גופים שונים בארץ ובחו"ל (בכפופות למגבלות של סודיות ואבטחת מידע), לשם הגברת השקיפות והיעילות הכלכלית במשק.

ב. הנתונים והמידע המנוהלים בחטיבה

לשם מילוי ייעודה וביצוע תפקידיה, מנהלת החטיבה נתונים ומידע מגוונים על הפעילות הכלכלית במשק בתחומים שונים, ביניהם:

- המערכת הפיננסית והמוניטרית בישראל, לרבות: ריביות ותשואות על מכשירים פיננסיים שונים, הפעילות בשוק מטבע החוץ (העסקאות, נפחי מסחר, המגזרים, המחירים, שער החליפין האפקטיבי, המרווחים, הסיכונים), הפעילות בשוק ני"ע (מחירים היסטוריים, היקפי ההנפקה של ההון והחוב, מחזורי המסחר, החזקות תושבי חוץ ותושבי ישראל בנכסים ועוד), שוק הכספים, שוק האשראי, אינדיקטורים ליציבות הפיננסית, הפעילות של הבנקים, המשקיעים המוסדיים ומתווכים פיננסיים אחרים, תיק הנכסים הפיננסיים של הציבור.
- הפעילות הריאלית במשק, לרבות: התוצר, שימושו וענפי המשק, פעילות הסקטור העסקי והחברות הציבוריות, מחירי הסחורות והשירותים, שוק העבודה.
- פעילות הממשלה, לרבות: הכנסות הממשלה והוצאותיה, ההכנסות ממסים, הגירעון והחוב.
- פעילות המשק מול חוץ לארץ, לרבות: מאזן התשלומים, הנכסים וההתחייבויות של המשק מול חוץ לארץ (IIP) והחוב החיצוני.

החטיבה אוספת ומרכזת נתונים ומידע אלה ממקורות שונים, ביניהם: דיווחי הבנקים, הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, משרד האוצר, הבורסה לני"ע, הרשות לני"ע, גורמים ורשויות נוספות וכן מידע הנמסר במישרין על ידי גופים עסקיים ואחרים במשק. סמכויות בנק ישראל בתחום איסוף הנתונים הסטטיסטיים נגזרות ממטרותיו ותפקידיו של הבנק, והן מוגדרות בשני דברי חקיקה עיקריים: חוק בנק ישראל, התש"ע-2010, ופקודת הבנקאות, 1941. בנוסף, החטיבה מקימה ומתחזקת מערכות מידע, מפתחת ומיישמת שיטות לעיבוד והצגה של נתונים ומידע, ומפצה בתוך הבנק ומחוצה לו נתונים, מידע ודוחות בערוצים שונים. בין היתר, החטיבה מפרסמת באופן שוטף באתר האינטרנט של בנק ישראל נתונים, סטטיסטיקה, הודעות לעיתונות ועוד.

חטיבת משאבי אנוש ומנהל

א. תפקידים

חזון - להקנות לעובדים את התשתיות והכלים הנדרשים למילוי ייעודו המרכזי של הבנק בכלכלת ישראל

- ביטחון, בטיחות, חירום ואבטחת עובדי הבנק, נכסיו ומתקניו
- בקרה על תהליכים, בקרת שכר, מעקב ודוחות ביקורת פנימית, ISOX, המשכיות עסקית וניהול סיכונים בפעילות החטיבה
- הבטחת פעילות תקינה של החטיבה
- ייעול ושיפור תהליכים ארגונים ושיטות עבודה בבנק
- מתן שירות לגמלאים וטיפול ברווחתם
- ניהול ביצוע מיטבי של השכר והגמלאות
- ניהול המשאב האנושי של הבנק משלב הגיוס, הקליטה ועד לפרישה
- ניהול מזכירות הועדה למינוי דירקטורים
- ניהול תהליכי הרכש בבנק
- ניהול, מתן שירותים, אחזקה ותפעול מתקני הבנק וציודו
- פיתוח ושימור המשאב האנושי בבנק

ב. תיאור היעדים והמשימות העיקריות הכלולות בתוכנית העבודה לשנת 2016 :

- בנייה ושיפוץ מבני הבנק
- הבטחת גיוס ושימור כוח אדם איכותי במגוון כישורים בבנק
- הובלה וניהול של תהליכי רכש מקצועיים, יעילים ומתקדמים לשם ביצוע התקשרויות מיטביות עבור הבנק
- הובלת תקשורת פנים ארגונית בבנק
- יישום תהליך אינטגרטיבי לאסטרטגית משאבי אנוש
- יישום תכנית התייעלות
- ליווי תהליכי השינוי כתוצאה מהמעבר והשיפוץ בבנק
- מחשוב של מערכות קריטיות החסרות לתפעול יעיל של מערכות משאבי אנוש ומנהל
- מימוש חזון החטיבה, הגדלת התיאום והסינרגיה וגיבוש תכנית פעולה משותפת בתוך החטיבה
- ניהול המחברות של העובדים לבנק (רווחה, מעורבות, Well being – רווחה נפשית, פיזית וחברתית)
- ניהול שינויים, התאמת מבנה ותהליכי העבודה של הביטחון
- שימוש בסקרים ומדידה של האקלים הארגוני בבנק ככלי ניהולי
- תכניות לקידום ניהול כוח האדם והגמישות הניהולית

החטיבה לטכנולוגית המידע

תפקידי החטיבה

החטיבה לטכנולוגית המידע מופקדת על גיבושה והפעלתה של אסטרטגיית המחשוב של בנק ישראל, באמצעות פיתוח, תחזוקה והפעלה של מערכות תשתית ומידע מתקדמות.

המערכות של חטיבת טכנולוגיית המידע מוכוונות לעיסוקי הליבה של בנק ישראל – המחקר הכלכלי, הפיקוח על המערכת הבנקאית והשמירה על היציבות הפיננסית במשק, ניהול שירותי בנקאות עבור גורמי הממשל במדינה, ניהול פעילות בנק ישראל בשווקים השונים, ניהול משק המטבע המזומן (שטרות ומטבעות), ועוד.

החטיבה אמונה על יצירת סביבת עבודה טכנולוגית מתקדמת ומודרנית עבור עובדי הבנק, לצד פעילות מורכבת בתחום המגננה במרחב הסייבר המתפתח.

עיסוקים מרכזיים של החטיבה:

- ❖ ניהול מערכות מידע לתמיכה בתפקוד הבנק כבנקאי של הממשלה והבנקים: ניהול הנפקות מכרזי מק"ם, ניהול יתרות מטבע החוץ, החוב הפנימי, החוב החיצוני ועוד. פיתוחי תוכנה ייעודיים עבור כלכלני הבנק בעבודתם עם מערכות המידע בבנק ומחוץ לו לצורך תמיכה בקבלת החלטות.
- ❖ ניהול נתוני הדיווח ממערכת הבנקאות והעברת הוראות ודיווחים אליה.
- ❖ ניהול נתוני הדיווח של חברות במשק.
- ❖ פיתוח מנגנוני שוק תשתיתיים בתחום הכלכלי לשיפור התחרותיות והאמינות של המערכת הבנקאית.
- ❖ פיתוח כלים לתמיכה במדיניות המוניטארית.
- ❖ פיתוח כלים מוניטאריים ממוכנים, להשתלבות בזירות מסחר חיצוניות ופנימיות.
- ❖ ניהול מערכות לסליקה כספית בין-בנקאית ומול הבורסה לני"ע.
- ❖ היערכות להמשכיות עסקית ולמצבי חרום.
- ❖ ניהול מערך ההגנה בסייבר של בנק ישראל.
- ❖ מערכות הניהול הפנימיות של הבנק (משאבי אנוש, כספים, רכש ולוגיסטיקה).

מחלקת המטבע

א. אספקת מזומנים לציבור

מחזור המטבע הסתכם בסוף שנת 2015 ב-73 מיליארדי ש"ח, לעומת 63 מיליארדים בסוף 2014. במהלך השנה גדל מספר השטרות במחזור בכ-16% והגיע ל-518 מיליון שטרות.

שטרות

ערך מחזור השטרות הסתכם השנה ב-71.4 מיליארדי ש"ח, לעומת 61.3 מיליארדים בשנה הקודמת, גידול של כ-14%. מספר השטרות במחזור עלה מ-455 מיליוני שטרות בשנה הקודמת ל-518 מיליונים השנה, גידול של 14%. הפער בשיעור הגידול בין ערך מחזור השטרות למספר השטרות במחזור מוסבר בשנים האחרונות בגידול משמעותי (כ-20% בשנת 2015) של מספר השטרות בעריך 200 ש"ח במחזור, וזאת כתוצאה משילובם המסיבי במכשירי המשיכה האוטומטיים. מחזור השטרות בעריך 50 ₪ גדל השנה ב-10% וזאת בעקבות כניסתם של השטרות מהסדרה החדשה למחזור.

ב. מטבעות זיכרון

במהלך שנת 2015 הונפקו שלושה מטבעות זיכרון, ובכללם מטבע נוסף בסדרת מטבעות "בוליון - ירושלים של זהב" :

1. מטבע זיכרון בסדרת יום העצמאות, התשע"ה 2015 - "אנרגייה סולרית בישראל".
2. מטבע זיכרון בסדרת "בוליון : ירושלים של זהב", התשע"ה 2015 - "מוזיאון ישראל".
3. מטבע זיכרון בסדרת אתרי מורשת עולמית, התשע"ה 2015 - "עבדת דרך הבשמים".

ג. המידע באתר האינטרנט

בקישור **אודות בנק ישראל** - מפורטת פעילותה של מחלקת המטבע; בקישור **שטרות ומטבעות** – תצוגה חדשה ואינטראקטיבית הכוללת מידע על סימני הביטחון המשולבים בשטרות שבמחזור וכיצד ניתן לזהות שטרות מזויפים; הצגת סדרות המטבע השונות, מסדרת בנק אנגלו-פלשתינה ועד סדרה ב' של הש"ח; הודעות שפורסמו ע"י מחלקת המטבע, ביניהן בנושא הנפקת סדרת השטרות החדשה, מידע וסרטון על תהליך הנפקת השטרות והמעות וצילומי מטבעות זיכרון אחרונים בהנפקת הבנק.

ד. מתן שירותים לממשלה ולציבור

מחלקת המטבע נותנת שירותים לממשלה ולציבור (שירותי פריטה וצריפה, החלפת מטבע פגום ופדיון מלוות המדינה).

ה. סדרת השטרות החדשה

בתאריך י"א בטבת התשע"ו, 23.12.15, הופץ לציבור שטר 200 השקלים החדש, השני בסדרת השטרות החדשה, בקופות הבנקים המסחריים, במכשירים האוטומטיים למשיכת מזומנים ובסניפי חברת הדואר. שטרות בעריך 200 ₪ המשמשים את הציבור כיום, הנושאים את דיוקנו של שזר, (שטרות מסדרה ב' של השקל החדש) ימשיכו לשמש הילך חוקי למשך מספר שנים נוספות והם יהלכו במחזור במקביל לשטרות החדשים. כאשר שטרות אלו מופקדים בבנק ישראל הם מוחלפים בהדרגה בשטרות מהסדרה החדשה. בהמשך, יפרסם בנק ישראל את המועד שבו שטרות מסדרה ב' יפסיקו לשמש הילך חוקי, וכן יקבע את משך התקופה להחלפת השטרות מסדרה ב'.

לקראת השקת השטר, במטרה להגביר את המודעות לכניסתו למחזור, יצא הבנק בתכנית הסברה לציבור הרחב. בין היתר, הופצו אלפי כרזות ועלוני מידע, בחמש שפות, לסניפי הבנקים, הדואר, וכן לגופים מסחריים וציבוריים שונים. כן פעל הבנק ליידע את הציבור גם באמצעי התקשורת הנפוצים - הרדיו והעיתונות הכתובה. במסגרת תכנית ההסברה, נמסר לציבור מידע מפורט על השטר החדש, סימני הביטחון המשולבים בו והליך החלפת השטרות הישנים – והכול במטרה להעמיק את היכרות הציבור עם פרטי השטר החדש ומראהו.

בשנת 2015 המשיך בנק ישראל בעבודה המאומצת ובהכנות להנפקת השטרות הבאים בסדרת השטרות החדשה. הדמויות שיופיעו על גבי השטרות הבאים בסדרה החדשה כבר אושרו ע"י ממשלת ישראל בתחילת שנת 2011 – רחל המשוררת על השטר של 20 ש"ח והמשוררת לאה גולדברג על השטר של 100 ש"ח – עיצובם הסופי של השטרות וסימני הביטחון המשולבים בהם אושרו ע"י הממשלה בחודש אפריל 2013. על פי התכנון, בנק ישראל מתכוון להנפיק את השטרות הבאים בסדרה בערך 100 ₪ ו-20 ₪ במהלך שנת 2017.

1. טיפול בזיופי מטבע

על פי החוק, רק משטרת ישראל מופקדת על המאבק בזיוף מטבע ועל האכיפה בתחום זה. מחלקת המטבע פועלת לגילוי של כסף מזויף ולמניעת הפצתו בכמה מישורים: מעקב אחר הזיופים הקיימים בשוק, אפיון שלהם והפצת המידע לגופים העוסקים במזומן; שדרוג של סימני הביטחון המשולבים בשטרות והגברת המודעות אליהם באמצעות הדרכות ופרסומים; ושיתוף פעולה עם המשטרה, התאגידים הבנקאיים והארגונים הבין-לאומיים הנאבקים בזיוף מטבע. על התאגידים הבנקאיים חלה חובה לבדוק את האותנטיות של השטרות והמעות לפני שהם ממחזירים אותם באמצעות הכספרים (טלרים) ובאמצעות המכשירים האוטומטיים למשיכת מזומנים.

2. היערכות לשעת חירום

בשנת 2015 המשיכה מחלקת המטבע בהכנותיה לשעת חירום – בין היתר כדי להבטיח, במקרה הצורך, אספקה של מזומן בכמות נדרשת לכלל האוכלוסייה ובפריסה ארצית.

מחלקת חשבות, מערכות תשלומים וסליקה

א. תפקידי המחלקה:

1. מתן שירותי בנקאות ללקוחות הבנק במטבע ישראלי ובמטבע חוץ.
2. ניהול מערך דיווחים הכולל הפקת הדוחות הכספיים של הבנק המבוקרים על ידי רואי חשבון חיצוניים, מידע מספרי הבנק המופץ לחטיבות הבנק ולגורמי חוץ.
3. ניהול מערך הערכה של הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי של הבנק
4. ניהול הספר הראשי של הבנק ובכלל זה, ריכוז וקביעת העקרונות החשבונאיים של הפעילות הפיננסית והכספית של הבנק.
5. ביצוע התשלומים המנהליים של הבנק וריכוז הטיפול בהיבטי המיסוי של הבנק.
6. טיפול בפדיון מלוות חובה ובונדס- הפעילות כוללת ניהול מלוות הפנים של המדינה - מלוות מרצון (סחירים ובלתי סחירים) ומלוות חובה, למעט מלוות שהונפקו לפי חוק מלוות המדינה התשל"ט - 1979, שהטיפול בהם הועבר ב-15.6.06 לאחריות משרד האוצר, ופדיון מלוות החוץ (בונדס) בארץ.
7. קביעת המדיניות לפעילותן של מערכות התשלומים והסליקה במשק - תפקיד זה כולל, בין היתר, עדכון ואכיפה של הכללים, על פיהם פועלים המשתתפים השונים (בנקים, מסלקות הבורסה, מס"ב, מסלקת הנייר) במערכת זה"ב, במסלקת הצ'קים ומערכת "זיכויים חיובים והעברות תשלומים" (המופעלת בידי מס"ב); קידום רפורמות במערך התשלומים והתאמתן לסטנדרטים בינלאומיים; קידום רפורמה באמצעי תשלום וכן במסגרת הועדה הבין-משרדית לקידום אמצעי תשלום מתקדמים.. במסגרת זו נבחנו ההיבטים השונים והצעדים הנחוצים לקידום אמצעים אלו במערך התשלומים בישראל, לרבות אסדרה של התשתיות הטכנולוגיות, המשפטיות והצרכניות ;
8. פיקוח על מערכות התשלומים- תפקיד זה כולל הסדרה של פעילותן של מערכות התשלומים והסליקה במשק (בהתאם למוגדר בחוק מערכות תשלומים התשס"ה, 2008) אשר הוכרו כ"מערכות מבוקרות" או כ"מערכות מבוקרות מיועדות"¹ וזאת על מנת להבטיח את יעילותן ויציבותן. הפיקוח מתמקד בזיהוי סיכונים פוטנציאליים, שפעילותה של מערכת תשלומים וסליקה עשויה להציג ונקיטה בצעדים לסילוק, להקטנה או לשליטה בסיכונים אלה. נוסף על כך, בוחן הפיקוח כיצד מערכות התשלומים והסליקה עומדות בעקרונות לתשתיות השוק הפיננסי (עקרונות ה-PFMI²). כמו כן, מקדמת יחידת הפיקוח על מערכות התשלומים, בין היתר, גם את כתיבתן של הוראות למפעילי המערכות, קידום המלצות דוח המתג בנושא שרשרת ביצוע עסקאות בכרטיסי חיוב במסגרת וועדת כרטיסי חיוב שהוקמה וקידום חוק למתן שירותי תשלומים שמטרתו לאפשר את כניסתם של גופים חוץ בנקאיים המעוניינים לספק שירותי תשלום על מנת שיפעלו בצורה מוסדרת ויוכלו להשתתף במערכות התשלומים.

¹ בחודש פברואר 2008 הכריז הנגיד על מערכת זה"ב ועל מערכת ה-CLS כמערכות תשלומים מבוקרות מיועדות, הכפופות לסמכות הפיקוח של בנק ישראל, ובחודש יולי 2013 הכריז בנק ישראל על המערכות הבאות כעל מערכות מבוקרות לפי חוק מערכות תשלומים: מערכת "זיכויים חיובים והעברות תשלומים", המופעלת בידי מס"ב; ומערכות "שירותים בכרטיסי חיוב" ו"מכשירי בנק אוטומטיים", המופעלות בידי חברת שב"א.

² Principles for Financial Market Infrastructures.

9. תפעול מסלקות וממשקי תקשורת- תפקיד זה כולל תפעול שוטף של מערכת זה"ב והמערכות הנלוות לה, תפעול של מסלקת הצ'קים וטיפול בממשקי התקשורת למערכות אלו לרבות ממשק ה-swift.

ב. בשנת 2015 עסקה המחלקה גם בנושאים הבאים:

10. שיפור השירות הבנקאי ללקוחות בנק ישראל, לרבות בחינה של השירות הבנקאי בבנקים מרכזיים בעולם.

11. הגברת שיתוף פעולה עם בנקים מרכזיים בעולם בקביעת סטנדרטים חשבונאיים של בנקים מרכזיים המיושמים בהנהלת החשבונות הראשית של הבנק ובדוחות הכספיים של הבנק.

12. שדרוג ושיפור מערכות תפעוליות ובכלל זה פרויקט להחלפת המערכת לשירותי בנקאות ללקוחות בנק ישראל וייעול ושדרוג תהליכי העבודה.

13. שיפור ניהול הסיכונים במערכות ובתהליכי עבודה.

14. המשך היערכות להמשכיות העסקית בפעילות המחלקה לרבות מיפוי והיערכות לסייבר במערכת זה"ב.

15. קידום חקיקת חוק הסליקה האלקטרונית תשע"ו-2016 והגדרת הדרישות למערכת הבנקאית לקראת יישום החוק, לפי מועד התחילה כפי שמצוין בחוק.

16. המשך תהליך איתור בעלי מלוות שטרם פדו את תעודות המלווה שברשותם.

17. המושתת על המרכיבים הבאים: בקורות ברמת הארגון, תהליך עריכה וסגירת הדוחות הכספיים, בקורות כלליות על מערכות המידע ותהליכים מהותיים מאוד לדיווח הכספי והגילוי.

האגף להפצת מידע וקשרים בין

לאומיים

א. אתר האינטרנט

אתר בנק ישראל בכתובת: <http://www.boi.org.il> מיועד הן לאנשי מקצוע, והן לציבור הרחב. האתר מכיל מגוון רב של נושאים הקשורים בפעילות השוטפת של בנק ישראל. בספטמבר 2012 הושק אתר חדש, שכלל אפיון מחודש, עיצוב גרפי, ממשק משתמש, מערכת לניהול תוכן ותשתית טכנולוגית, ולראשונה גם תת אתר בשפה הערבית, ותוכן של חינוך פיננסי.

הפרסומים של בנק ישראל מוצגים באתר, חלקם במקביל לפרסומם בדפוס. פרסומים אלה כוללים דוחות תקופתיים כגון דוח המדיניות המוניטרית (חצי שנתי) ודוחות על תחומים שונים בכלכלת ישראל, ובראשם הדוח השנתי של בנק ישראל. בנוסף מוצגים באתר הרצאות ומאמרים של נגיד/ת הבנק, מנהלים וכלכלנים, עבודות מחקר, מאמרים וניירות עמדה בתחומים שונים בכלכלת ישראל, וכן קטלוג הפרסומים המודפסים של בנק ישראל.

האתר כולל ארכיון היסטורי של פרסומי הבנק. הפרסומים הם בפורמט אוניברסלי המאפשר צפייה והדפסה. כך, דוחות בנק ישראל, וסדרת המאמרים לדיון, בעברית ובאנגלית, שפורסמו לפני הקמת אתר האינטרנט, נסרקו והועלו לאתר האינטרנט. סקרי בנק ישראל שפורסמו לפני הקמת אתר האינטרנט נסרקו אף הם ונמצאים בתהליך העלאה לאתר.

בסעיף ה"מידע" מצוי מידע כלכלי אינטראקטיבי כגון: לוחות אינדיקטורים וגרפים דינמיים, סדרות נתונים על המשק הישראלי, מידע אודות הבנקים וסניפיהם ועוד.

סעיף ה"שרות לציבור" כולל את האפשרות לאתר חשבונות ולקוחות מוגבלים, מידע והדרכה ללקוחות הבנקים אודות חשבונות עו"ש, עמלות הבנקים, צ'קים, כרטיסי חיוב, פיקדונות ותוכניות חסכון, מטבע חוץ, משכנתאות וחוזים אחרים. המידע לציבור בתחום זה מתעדכן באופן שוטף. בנוסף, פותח סימולטור IBAN לזיהוי חשבונות בנק וקיימת אפשרות לבדוק אם קיימות מלוות חובה שטרם נפדו.

סעיף ה"חקיקה" מכיל קובצי חקיקה שונים ובהם חוק בנק ישראל, חקיקה בנקאית, צווים, והוראות שונות של המפקח על הבנקים.

במסגרת **הגברת השקיפות** של פעילות בנק ישראל בתחום המוניטרי מפרסם הבנק באתר האינטרנט את סיכומי הדיונים לקבלת החלטת הריבית, ומפורסמות גם ההחלטות וסיכומי הדיונים של הועדה המוניטרית גם בנושאים אחרים ופרוטוקולים של המועצה המנהלית.

לרשות הציבור עומדים באתר **שערי החליפין היומיים היציגים**, המתעדכנים מידית לאחר קביעת השערים היציגים על ידי בנק ישראל. כן קיים באתר מנגנון לחיפוש שערי חליפין יומיים היסטוריים למטבעות שונים, החל משנת 1977. בנוסף קיימת באתר האפשרות לקבלת סדרות של שערי חליפין יציגים לפי בחירה של תקופה ומטבע, בצורות שונות: על המסך, בהצגה גרפית או בקובץ להמשך עבודה וחישובים במחשב של המשתמש.

ההודעות לעיתונות של בנק ישראל מתפרסמות באתר הבנק. ההודעות הן מקור למידע רב אודות פעילות בנק ישראל, כולל החלטות הריבית החודשיות, פעילות מערכת הבנקאות, ונושאים כלכליים אחרים שעל סדר היום. בסעיף "**אודות בנק ישראל**" מופיעים ההיסטוריה ותפקידי בנק ישראל, פרטים על נגיד/ת הבנק, המשנים, ונגידים קודמים, מידע על בעלי התפקידים מרכזיים בבנק ישראל, לרבות כתובות דואר

אלקטרוני **ישראל** של לשכות הנגידה ומנהלים בבנק, הסברים אודות המבנה הארגוני של הבנק, והמפה של המבנה הארגוני.

הסעיף "**צור קשר**" כולל כתובות דואר, דואר אלקטרוני, ומענה טלפוני לפניות הציבור בתחומים שונים. כידוע, בנק ישראל הוא המנפיק הבלעדי של מטבעי ישראל. באתר מצוי קטלוג של **השטרות והמטבעות של ישראל**, החל מסדרות בנק אנגלו פלשתינה ועד לסדרות השקל החדש. קטלוג זה זכה לעיצוב מחודש וידידותי המאפשר צפייה מהירה ונוחה בסדרות ובפרטים על שטרות ומטבעות שונים. הקטלוג מופיע באתר גם באנגלית. כמו כן, הועלה לאתר מידע רחב ב-5 שפות על השטרות החדשים הכולל גם סרטונים, ומידע המונגש לאנשים בעלי מוגבלויות. כחלק מהשטרות לציבור, סימני הביטחון שעל השטרות מודגמים באמצעות סרטונים.

סעיף מיוחד באתר מוקדש ל**משרות פנויות** בבנק ישראל. אם ישנן כאלה, ניתן למלא טופס אלקטרוני, ובכך לקצר את תהליך ההרשמה. ההודעות על משרות פנויות מופיעות בעברית ובערבית כאחד, לנוחיות דוברי שתי השפות.

לנוחיותם של גורמים מקצועיים ואחרים, בארץ ובחו"ל שאינם דוברי עברית, ניתן לגלוש באתר בשפה **האנגלית**. בחלק זה של האתר מופיע תרגום של חלקים גדולים של הנושאים בעברית, והוא הולך ונעשה מקיף יותר, תוך שיפורים בעדכניותו. הושם דגש על תרגום מידי של נאומים והרצאות של נגידת הבנק, הודעות לעיתונות, פרסומים תקופתיים וכן על הרחבה של תחום המחקרים ומאמרים פרי עטם של כלכלני הבנק.

המידע בתת האתר בערבית כולל תכנים שהם בעיקר בעלי אופי של שרות לציבור, והבנק פועל להרחבת התכנים בשפה זו.

בשנת 2014 הושק אתר המותאם לגלישה במובייל בו היישומים המרכזיים לשרות לציבור בהם: הודעות לעיתונות, איתור סניפי בנק, איתור חשבונות ולקוחות מוגבלים ושערי מטבע החוץ. היישום של איתור סניפי בנקים יוביל את הגולש ישירות לחיוג לסניף הבנק ולתוכנת ניווט לסניף עפ"י בחירת הגולש.

ב. **מרכז המבקרים**: מרכז המבקרים המחודש נפתח לביקורים ביום העצמאות תשס"ט (29.4.2009). המרכז נועד למלא שני תפקידים עיקריים:

- (א) להציג בפני הציבור את תפקידיו העיקריים של הבנק המרכזי ואת תרומתו לכלכלת המדינה;
 - (ב) להציג בפני הציבור את תולדות המטבע בארץ ואת השתקפות מורשת העם והמדינה בעיצוב השטרות והמעות.
- הביקור במרכז מורכב משלושה חלקים:

- תערוכה נומיסמטית בה מוצגים מטבעות מדינת ישראל ומטבעות יהודיים עתיקים שמהם נשאבו המוטיבים המעטרים את מטבעות המדינה. בנוסף, קיימות שלוש ויטרינות כדלקמן:
 - (1) "שטר נולד" - שלבי הייצור של השטרות; (2) "מטבע נולד" - שלבי הייצור של המעות; (3) "סימני ביטחון" - המחשת סימני הביטחון שנועדו להגן על השטרות מזיופים. לאחרונה נוספה תערוכה מתחלפת הכוללת שלוש ויטרינות שנושאן הוא "מטבעות ירושלים" – מטבעות שהוטבעו בירושלים ושנושאן הוא ירושלים.
- צפייה בשני סרטים. סרט אחד מתאר את התפתחות המטבע כאמצעי תשלום שאין לו ערך בפני עצמו; הסרט השני מסביר את חוליי האינפלציה ואת תפקידו המרכזי של הבנק בשמירה על יציבות מחירים והאמצעים לכך.

כמו כן, ניתנות במרכז המבקרים הרצאות בנושאים הקשורים בכלכלה ובתולדות מערכת המטבע בתיאום מראש.

הסיורים במרכז מודרכים, אורכם כשעה וחצי, אינם כרוכים בתשלום ומתאימים למבקרים מגיל שמונה ומעלה. יחידים יכולים לסייר במרכז בעזרת אוזניות. ההדרכה היא בעברית או באנגלית; ניתן לקבל הדרכה (באמצעות מדריך או אוזניות) גם בערבית, צרפתית, ספרדית ורוסית. המדריכים במרכז המבקרים הם מקרב עובדי בנק ישראל וגמלאיו.

בשנת 2015 ביקרו במרכז המבקרים למעלה מ-22,000 איש.

בשל השיפוץ בבניין הבנק, מרכז המבקרים העתיק את פעילותו לתל אביב. על מועד פתיחתו תימסר הודעה. ניתן לתאם ביקורים וימי עיון עם צוות המרכז; ההרצאות תינתנה או בבניין הבנק בתל אביב או אצל המזמין.

ג. **ספרייה:** באוסף הספרייה, המיועד בעיקר לעובדי בנק ישראל, כ-30,000 פריטים, הכוללים: ספרות מקצועית, כתבי עת מודפסים ואלקטרוניים ומאגרי מידע. הנושאים המרכזיים בהם מתמקדת הספרייה הם כלכלה, כספים ובנקאות.

החומר המודפס עומד על המדפים לרשות המשתמשים. כתבי העת האלקטרוניים נגישים לעובדים דרך המחשב האישי שבחדרם. בשנת 2013 עלתה לאוויר תוכנה חדשה לניהול הספרייה – תוכנת אגרון – המאפשרת חיפוש בקטלוג הספרייה.

לגישה וקישור לכתבי העת האלקטרוניים עומד לרשות העובדים פורטל EDS. מרבית כתבי העת נרכשים במדיה דיגיטלית וזאת לאור ההחלטה שהתקבלה לעבור ככל שניתן למדיה זאת. מאגרי המידע שעומדים לרשות העובדים:

PROQUEST BUSINESS COLLECTION, SCIENCEDIRECT, BUSINESS SOURCE COMPLETE, CENTRAL BANKING.NET & RISK.NET,

ב-1982 הוקמה לרווחת העובדים ספרייה לספרות יפה. הספרייה כוללת כיום כ-9,000 ספרים.

ד. **קשרים בינלאומיים:** בנק ישראל מייצג את המדינה במוסדות הפיננסיים הבין-לאומיים בהם חברה ישראל: בקרן המטבע הבין-לאומית; בקבוצת הבנק העולמי; בבנק הבין-אמריקאי לפיתוח ובבנק האירופי לשיקום ולפיתוח. כן הצטרף בנק ישראל כחבר בבנק להסדרי סליקה בין-לאומיים. הארגון לשיתוף פעולה ולפיתוח כלכלי (Organization for Economic Cooperation and Development) OECD קיבל את מדינת ישראל במאי 2010 כחברה מלאה בארגון. בנק ישראל מקיים מגעים שוטפים עם OECD, פעיל בוועדות שונות של הארגון, והיה שותף מרכזי לתהליך ההצטרפות של ישראל אליו.

היחידה לקשרים הבין-לאומיים בבנק ישראל מקיימת קשר שוטף עם המוסדות הפיננסיים הבין-לאומיים בתחומים מגוונים: השתתפות בדיונים והחלפת דעות, הצבעות, אירוח משלחות מקצועיות, שיתוף מומחים ישראלים במשלחות מקצועיות למדינות שונות, אספקת נתונים לפרסומים השונים של המוסדות האלה, קבלת מידע מהם והפצתו אצל גורמים מעוניינים בארץ וכד'. מעורבותה הפעילה של מדינת ישראל במוסדות הפיננסיים הבין-לאומיים, באמצעות בנק ישראל, תורמת להידוק הקשרים עם קובעי המדיניות הכלכלית במדינות שונות ובין המשק הישראלי למשקים אחרים. במסגרת חברותה של ישראל בקרן המטבע הבין-לאומית, סוקרת הקרן אחת לשנה את כלכלת ישראל. הדוח השנתי הנכתב ע"י משלחת של כלכלני הקרן נדון במועצת המנהלים שלה. חברותה של ישראל בבנקים הבין-לאומיים לפיתוח מקנה

לחברות ישראליות זכות להשתתף במכרזים לפרויקטים במימון מוסדות אלו. אחד התחומים שבהם יש פוטנציאל רב להשתלבות ישראלית בפרויקטים בין-לאומיים הוא יצוא ידע וטכנולוגיות.

בשנת 1997 הצטרפה מדינת ישראל למועדון המדינות התורמות של (International Development Association) IDA - זרוע של הבנק העולמי המעניקה אשראי בתנאים נוחים לכ-80 המדינות המתפתחות המוגדרות כעניות ביותר.

בכל אחד מהמוסדות הפיננסיים הבינ"ל יש נציג, שמונה ע"י בנק ישראל, המייצג את מדינת ישראל בארגון. כל אחד מהמוסדות מקיים שני כנסים בשנה: מפגש של קבוצת המדינות בה אנו מיוצגים, המתקיים באחת ממדינות הקבוצה, וועידה שנתית. בינואר 2011 אירח בנק ישראל את המפגש השנתי של קבוצת המדינות הלא אזוריות בבנק הבין אמריקאי לפיתוח, ובמרץ 2014 אירח הבנק את המפגש של קבוצת המדינות בה אנו מיוצגים בבנק האירופי לשיקום ופיתוח.

ריכוז נתונים על בקשות מידע לבנק ישראל 2015 - 2014

2014	2015	פירוט הפניות
289	247	מספר הפניות למידע
269	228	מספר הפניות שנענו במלואן
15	13	מספר הפניות שנדחו
5	6	מספר הפניות שנענו חלקית
97.2%	93.5%	שיעור הפניות שנענו תוך 30 יום
		מזה:
95%	97%	• בחיוב
0.7%	0.5%	• - באופן חלקי
4.3%	2.5%	• - בשלילה
1.73%	6%	שיעור הפניות שנענו תוך 60 יום
		מזה:
0%	33.33%	• - בחיוב
60%	33.33%	• - באופן חלקי
40%	33.33%	• - בשלילה
1.07%	0.5%	שיעור הפניות שנענו מעבר ל-60 יום

* בניגוד לעבר סיווג הפניות למידע ע"פ "חוק חופש המידע" (סעיפים 1 ו 7 בחוק) הנכללות בריכוז זה יעשה רק בקשר לפניות ישירות (ובכתב) ולא בעניין פניות לקבלת מידע כלשהו.

מיון התשובות שנענו בשלילה, או באופן חלקי, לפי העילות המפורטות בחוק, בשנת 2015:

מספר הפניות שנענו בשלילה	העילה
10	מטעמי סודיות - לפי חוק
	מידע לא זמין
7	לא רלוונטי לבנק
0	מידע זמין חלקית
0	נתונים לא באחריות המחלקה
2	שונות
19	סה"כ

מספר עתירות שהוגשו על החלטות הממונה – 2

עתירה אחת שעניינה בקשה לקבלת דוחות של ביקורות שנערכו על-ידי הפיקוח על הבנקים נדחתה (עת"מ 22113-05-15); עתירה שנייה שעניינה גילוי מאגר פרטי המשכנתאות שמנוהל בפיקוח על הבנקים, עודנה תלויה ועומדת (עת"מ 28207-07-15).

ביצוע תקציב הבנק¹ לשנים 2015 ו-2016

במיליוני ₪ ובמחירים שוטפים

פירוט עלות	תקציב 2016	תקציב 2015	ביצוע 2015
מטה וסיוע	218.1	219.3	203.4
מזה:			
עלויות עבודה ישירות	122.1	123.1	121.2
עלויות עבודה עקיפות	23.0	19.1	15.6
הוצאות אחזקה	24.9	30.2	33.2
הוצאות שוטפות	23.7	22.9	18.5
הוצאות אחזקה ושוטפות למבנה החלופי	24.5	23.9	14.9
ביצוע תפקידי הבנק	195.1	192.6	195.2
מזה:			
עלויות עבודה ישירות	172.2	170.8	169.0
עלויות עבודה עקיפות	1.3	1.1	1.0
הוצאות אחזקה	4.3	4.0	4.3
הוצאות שוטפות	17.3	16.7	20.9
נציגות בחו"ל	3.9	3.3	3.2
מזה:			
עלויות עבודה ישירות	1.3	1.0	1.4
עלויות עבודה עקיפות	1.6	1.6	1.4
הוצאות אחזקה	0.0	0.0	0.0
הוצאות שוטפות	1.0	0.6	0.4
גמלאות	292.3	289.5	298.4
מזה:			
גמלאות	269.3	275.1	275.9
תשלומים בעת פרישה	23.0	14.4	22.5
השקעות	133.2	82.8	103.0
מזה:			

0.7	1.3	3.2	היערכות לשעת חירום
7.2	8.4	12.8	מחשוב – פרויקטים שונים
4.3	4.1	3.4	ERP SAP
3.4	2.3	1.0	השקעות למטבע ולסדרה החדשה
1.4	2.7	2.8	ציוד, מכונות ושיפורים במבנה – פרויקטים שונים
0.2	-	-	זה"ב (RTGS) - החלפת תשתיות מחשוב
1.5	1.7	2.2	מחסן נתונים מרכזי (DWH)
1.0	-	-	תכנון שדרוג המבנה בירושלים ותכנון עתידי
7.0	3.5	9.2	החלפת מערכת הקלט
7.0	4.6	-	הגירה מה-Mainframe
3.3	9.3	14.5	מערכת למתן שירותי בנקאות
21.9	20.4	51.3	שיפוץ המבנה בירושלים ²
34.6	15.0	32.7	מרכז טכנולוגי וחירום
9.5	9.6	0.2	הקמת משרדים חלופיים
-3.8	-6.8	-6.8	הכנסות
			מזה:
-2.7	-6.4	-6.4	הכנסות מעמלות
-1.1	-0.4	-0.4	הכנסות אחרות
-	² 36.7	10.8	עתודה
			מזה:
	24.9	2.8	עתודת מועצה מנהלית
	11.8	8.0	עתודה
71.6	76.5	233.9	הדפסת כסף
			מזה:
70.6	75.4	232.4	הדפסת שטרות ומעות
1.0	1.1	1.5	סדרה חדשה
0.0	0.4	0.4	תפעול קרן אזרחי ישראל לרווחי הגז
0.2		20.0	מאגר נתוני אשראי

			מזה:
0.1		3.9	עלויות עבודה ישירות
0.0		0.0	עלויות עבודה עקיפות
0.1		0.0	הוצאות שוטפות
		16.1	השקעות

1. לפי חוק בנק ישראל התש"ע-2010, סעיף 20.(א)(3)
2. העלות המוצגת כאן היא עלות השיפוץ נטו ללא עלויות עקיפות, כגון שכירות משרדים חלופיים בזמן השיפוץ.
3. בוצע מיון מחדש של העתודות לשנת 2015, על מנת לרכז אותן בסעיף אחד.

נכון ליום 14.6.2016

שם חטיבה/אגף ומאגרים השייכים לה	קוד מאגר ברמ"ט	מנהל המאגר
חטיבת מידע וסטטיסטיקה		
מערכת דיווחים ישירים	53228	לירן כליף
מכשירים פיננסיים נגזרים	72601	לירן כליף
תקבולים ותשלומים (תקב"ש)	880006296	לירן כליף
מצבת החובות חוב חיצוני	990033061	לירן כליף
יתרת ניירות ערך סחירים	991000048	לירן כליף
חטיבת הפיקוח על הבנקים		
פרטי משכנתאות	700060946	רחל לאה כהן
אנשים קשורים במערכת הבנקאות	990084933	רחל לאה כהן
בעלי חשבונות ללא תנועה	700061912	רחל לאה כהן
בדיקת התאמת נושאי משרה	700061973	חנה פרץ
אשראי למימון רכישת אמצעי שליטה בתאגידים	197270	שלמה ימיני
חשיפת אשראי	196924	דגנית הראל
לווים בעלי אשראי במט"ח	621760	רעות סלע
לווים גדולים ונתוני אשראי לווה בודד	990036450	דגנית הראל
חשבונות ולקוחות מוגבלים	990036467	גדעון מאור שביט
מערכת CRM (ניהול פניות הציבור)	70006509	עודדה פרץ

שם חטיבה/אגף ומאגרים השייכים לה	קוד מאגר בר"מ/ט	מנהל המאגר
חות"ם		
מאגר איגרות מלוות חובה	990027304	מרגלית רוקח
חטיבת משאבי אנוש ומינהל		
מאגר לניהול מבקרים	700061521	שי פרץ
מבחני הערכה	700061522	שירה מירון קלודובסקי
משכורת	990026933	יוסי פרוור
שורש וטופז (נתוני שכר עובדים)	990080936	יוסי פרוור
מאגרי קופ"ג של עובדי הבנק	990080959	יוסי פרוור
ביטוח רכב לעובדי הבנק	990080929	יוסי פרוור
מאגר מערכת הביטוחים (פניקס והראל-שיניים, בריאות וסיעודי)	700061524	יוסי פרוור
הלוואות לעובדים	990026963	אתיה חן
ניהול משאבי אנוש	990026949	מיטל הראל
מודול HR כוח אדם	700045698	מיטל הראל
ספקים SAP	990026956	דורון סלובטיצקי
חטיבת השווקים		
בעלים רשומים שוק ההון	990036374	דולי צדוק
הוצאה לאור		
מודול SD לקוחות	700045681	מטי קהן

פרסומי בנק ישראל

באתר האינטרנט של בנק ישראל מופיעים כל הפרסומים המודפסים, וכן פרסומים נוספים שאינם יוצאים לאור בדפוס.

דף רשימת הפרסומים באתר הוא בכתובת:

www.boi.org.il/he/NewsAndPublications/AboutTheSpokespersonsOffice/Pages/PublPrice.aspx

חברות, עלוני מידע לציבור וספרים שהבנק פרסם בשנת 2014:

- ◇ התפתחויות כלכליות בחודשים האחרונים (פעמיים בשנה).
- ◇ דוח המדיניות המוניטרית (פעמיים בשנה).
- ◇ התחזית המקרו כלכלית של חטיבת המחקר (רבעוני)
- ◇ סקר חברות (רבעוני)
- ◇ דוח בנק ישראל
- ◇ דין וחשבון כספי.
- ◇ מערכות התשלומים והסליקה בישראל.
- ◇ דו"ח היציבות הפיננסית
- ◇ דוח יתרות מטבע חוץ
- ◇ מערכת הבנקאות בישראל, סקירה חצי שנתית.
- ◇ מערכת הבנקאות בישראל, סקירה שנתית.
- ◇ סקירת פעילות הפיקוח על הבנקים בתחום הטיפול בפניות ותלונות ציבור
- ◇ מחלקת המטבע סקירה שנתית.
- ◇ דוח תקופתי ועד המסלקה
- ◇ ניירות תקופתיים של חטיבת המחקר.
- ◇ סדרת מאמרים לדיון של חטיבת המחקר.
- ◇ סדרת מחקרים – Israel Economic Review Vol 12 No. 2
- ◇ דו"ח הועדה לבחינת צמצום השימוש במזומן במשק הישראלי
- ◇ מידע מתעדכן – דפי חילוף.

מידע מתעדכן – דפי חילוף

- ◆ שערים יציגים (ריכוז שבועי, דו-לשוני).
- ◆ תקנות המסלקה.
- ◆ הוראות ניהול בנקאי תקין.
- ◆ הוראות הדיווח לציבור.
- ◆ הוראות הדיווח לפיקוח על הבנקים.